

IRIGOIEN, Joan Mari: *Ipuin batean bezala*.

Elkar argitaletxea, Donostia, 2002

Ainhoa AROZENA

Joan Mari Irigoien, beste hainbeste idazlerekin batera, erreferentzia dugu euskal literaturaren esparruan. Hamaika lan idatzitako idazlea da, bai eleberrigintzan nola poesian. *Ipuin batean bezala* bere azken eleberrian maitasuna eta maitemina aurkeztu dizkigu parez pare. *Beterriko Liburua* aldizkarirako elkarrizketan adierazi zuenez, "Gauzak konplexuak direla pentsatzen dut eta bikote harremanetan askotan argiak eta itzalak izaten direla; haustura artekoak batzuetan, hausturak ere bai besteetan. Eleberririk honetan argiak eta itzalak adierazi nahi izan ditut".

Sara, altzatar neska gaztea da eleberriko protagonista. Sergio-rekin maitemindu eta berarekin Alpujarretara bizimodu berri baten bila joatea erabakitzen duena. Urte zoriontsuak biziko dituzte bertan, Sergiok beste neska bat ezagutu eta elkarren arteko harremana amaitzen den arte. Denboraldi bat lur jota igaro ondoren, Sarak Enmanuel ezagutuko du lagun batzuen bidez. Beste maitasun istorio bati hasiera emango diote orduan. Enmanuel heroinaren menpe dago eta Sarak hasiera batean begi onez ikusten ez badu ere, Enmanuel ez galtzearren, bera ere drogaren eskuetan eroriko da. Sararen bizimodua zentzua galtzen joango da pixkanaka, berriro ere Euskal Herrira itzultzea erabakitzen duen arte. Amak ez dio inoiz barkatu izan etxetik alde egiteko hartu zuen erabakia eta Karmele ahizpak lagunduko dio berriro ere bere bizitzari zentzua aurkitzen. Ander, Añorgatik Altzara etorritako anbulatorioko medikua ezagutuko du laster eta bien artean lagun arteko harremana baino zerbait gehiago sortuko da. Anderrek lagunduko dio oroitzapen txarrak alde batera utzi eta bizimodu berri bati ekiten. Elkarrekin bizitzen jarri eta

berriro ere zoriotsu izaten hasten denean, Sara ihesarekin kutsatuta dagoela konturatuko dira. Une zail horietan, haur bat izateko erabakia hartuko dute. Leire jaio eta bi urtera hilko da Sara, eta urte batzuk geroago baita gaixotasuna berarekin ekarri duen alaba ere. Ander bakarrik geratuko da, oroitzapen goxoak berarekin gorde eta bizitzari aurre egin beharko dio bakardadean.

Argia eta itzala, biak nahasian ekarri ditu Irigoienek orri hauetara. Pertsonaiek argia ikusi orduko, lainoren bat tartekatzen da euren bizitzetan. Hala ere, egia da esperantzaren leihoa zabalik geratzen dela eleberriaren amaieran. Idazlearen hitzetan, "Urteetan aurrera goazen arren, oraindik ere baikor samarra naiz eta egoera txarrari buelta ematen ahalegintzen naiz. Gogoratzen naiz behin mendian nenbilela, nola inoiz ikusi dudan behi-kakarrik handienarekin egin nuen topo. Gainean lau txanpinol eder zeuzkan eta bizitzaren parabola ikusi nuen bertan. Kaka eta edertasuna, biak nahasturik. Ingu ratzen gaituen mundu triste hori, mundu "kaka" hori kontuan hartu behar dut, bestela ezin baitut idatzi. Noski, konturatzen naiz baita ere, loreak ere badaudela, egunsentiak eta ilunsentiak daudela eta gauza izugarri ederrak daudela, eta ahalegintzen naiz alderdi politak ere txertatu eta halako koadro bat osatzen".